

Brüssel, 14. juuli 2026
(OR. en)

11947/26

RC 16
COMER 115
MI 785

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2026) 368 final
Teema:	KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta määruse (EL) 2022/2560 (mis käsitleb siseturgu moonutavaid välisriigi subside) rakendamise ja täitmise tagamise kohta kooskõlas määruse artikli 52 lõikega 2

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2026) 368 final.

Lisatud: COM(2026) 368 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 14.7.2026
COM(2026) 368 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

**Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta määruse (EL) 2022/2560
(mis käsitleb siseturgu moonutavaid välisriigi subsiidiume) rakendamise ja täitmise
tagamise kohta kooskõlas määruse artikli 52 lõikega 2**

{SWD(2026) 183 final}

1. SISSEJUHATUS

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2560, mis käsitleb siseturgu moonutavaid välisriigi subsideid¹ (edaspidi „määrus“), võeti vastu selleks, et käsitleda siseturu moonutusi, mida põhjustavad subsidiumid, mida kolmandad riigid on andnud Euroopa Liidus (edaspidi „liit“) majandustegevusega tegelevatele ettevõtjatele. Määruse eesmärk on tagada siseturul võrdsed tingimused, võimaldades Euroopa Komisjonil (edaspidi „komisjon“) moonutusi põhjustavad välisriigi subsidiumid kindlaks teha, neid hinnata ja vajaduse korral neid tasakaalustada.

Enne määruse vastuvõtmist oli liidus tegutsevatel ettevõtjatel võimalik rahastada siseturul toimuvat majandustegevust kolmandatelt riikidelt saadud subsidiumidega. See puudutas kõiki majandussektoreid ja hõlmas osalemist riigihankemenetlustes, ettevõtjate omandamist ja mis tahes muud majandustegevust liidus. Välisriigi subsidiumide suhtes ei kohaldata liidu riigiabi eeskirju. Liidu õigusraamistik ei sisaldanud ühtki mehhanismi tegelemaks moonutustega, mida välisriigi subsidiumid põhjustavad siseturul, kuna tavapäraseid kaubanduse kaitsemehhanisme kohaldatakse üksnes kaubeldavate kaupade impordi suhtes. Määrus töötati välja horisontaalse vahendina, mis täiendab liidu kehtivaid ühinemis-, konkurentsi-, riigiabi, riigihanke- ja kaubanduspoliitika eeskirju, et säilitada aus konkurents ja siseturu terviklikkus.

Määrus põhineb mittediskrimineerivatel põhimõtetel ja objektiivsetel kriteeriumidel. See hõlmab kõiki sektoreid ja igasugust majandustegevust ning selles keskendutakse moonutustele, mida põhjustab siseturul ükskõik milline välisriigi subsidium. Määruse kohaldamisel järgitakse igati rahvusvahelisi kohustusi. Kuigi komisjon on jätkuvalt pühendunud konstruktiivsele dialoogile ja koostööle kolmandate riikide ametiasutuste ja ettevõtjatega, jätkab ta kõigi määruse alusel kättesaadavate uurimis- ja menetlusvahendite kasutamist, et tagada määruse tõhus kohaldamine ja kindlustada siseturul võrdsed tingimused.

Käesoleva aruande eesmärk on esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruse esimese läbivaatamise järeldused.

Aruanne on koostatud kooskõlas määruse artikli 52 lõikega 2, mille kohaselt peab komisjon vaatama läbi oma määruse rakendamise ja täitmise tagamise praktika, eelkõige artiklite 4, 5, 6 ja 9 kohaldamise ning artikli 20 lõikes 3 ja artikli 28 lõigetes 1 ja 2 sätestatud teatamiskünniste osas. Läbivaatamise käigus peaks komisjon esitama ka aruande, mis käsitleb kolmandate riikide subsidiumikontrolli süsteemidega seotud suundumusi rahvusvahelistes suhetes.

Määrus jõustus 13. jaanuaril 2023 ja seda hakati kohaldama 13. juulil 2023. Eelneva teatamise kohustust koondumiste puhul, mis on sätestatud määruse artiklis 21, ja riigihankemenetluste puhul, mis on sätestatud määruse artiklis 28, kohaldatakse alates 13. oktoobrist 2023. Seega hõlmab käesolev aruanne kolme esimest määruse rakendamise ja täitmise tagamise aastat.

Määruse täitmise tagab üksnes komisjon. Määruse kohaldamine seoses koondumistega ja *ex officio* uurimise mehhanismi üldine kasutamine kuulub konkurentsi peadirektoraadi vastutusalasse. Määruse kohaldamine seoses riigihankemenetlustega ning riigihankemenetluste ja sarnaste avaliku sektori kulutustega seotud *ex officio* uurimise mehhanismi kasutamine jääb siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd peadirektoraadi

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2560, mis käsitleb siseturgu moonutavaid välisriigi subsideid (ELT L 330, 23.12.2022, lk 1–45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj>).

vastutusalasse. Selline vastutuse jaotus kajastab talituste kogemusi konkurentsieeskirjade täitmise tagamisel ja riigihangetes ning toetab määruse ühtset kohaldamist.

Hinnates määruse rakendamist ja täitmise tagamist esimestel aastatel, tugines komisjon kvalitatiivsetele ja kvantitatiivsetele tõenditele, sealhulgas teabele, mis saadi seoses määruse läbivaatamisega välistöövõtjalt tellitud uuringu käigus². Läbivaatamisel võeti arvesse ka teavet, mis laekus komisjoni korraldatud konsultatsioonide käigus (sihtotstarbeline avalik konsultatsioon, avalik küsimustik, kus küsiti konkreetset tagasisidet määruse rakendamise kohta, ja tagasisidekorje),³ ning komisjoni praktika sisehindamist.

Kokkuvõttes on määruse rakendamise ja täitmise tagamise esimestest aastatest näha, et määrus täidab oma eesmärgi ja aitab saavutada seatud eesmärgi säilitada siseturul võrdsed tingimused. Koondumiste ja riigihangete puhul esitatud eelteatistega seoses on komisjon juba algatanud mitu määrusekohast põhjalikku uurimist, millest mõni on lõpetatud, kuna pooled on võtnud kohustusi välisriigi subsidiumide põhjustatud siseturu moonutuste kõrvaldamiseks. Komisjon on algatanud ka mitu põhjalikku *ex officio* uurimist, mis on käesoleva aruande avaldamise ajal alles pooleli, ning on samuti kasutanud oma kontrolli- ja sekkumisvõlutusi. Sidusrühmade tagasisides leidsid määruse eesmärgid laialdast tunnustust ja toetust. Samas väitsid sidusrühmad, et määrus, eelkõige eelneva teatamise kord, põhjustab ebaproportsionaalseid kulusid. Nad kutsusid üles lihtsustama norme ja suurendama õiguskindlust määruse teatavate mõistete osas.

Lisateavet läbivaatamise kohta leiab aruandele lisatud komisjoni talituste töödokumendist.

2. LÄBIVAATAMISE JÄRELDUSED

2.1. Esimesed määruse rakendamise aastad ja komisjoni tegevus sidusrühmadele suuniste andmiseks

2.1.1. Komisjoni tegevus

10. juulil 2023 võttis komisjon vastu rakendusmääruse (EL) 2023/1441 üksikasjaliku korra kohta, mille alusel komisjon korraldab menetlusi vastavalt välisriigi subsidiumide määrusele (edaspidi „rakendusmäärus“). Rakendusmääruses on sätestatud vormid välisriigi subsidiumide määruse kohaste eelteatiste esitamiseks komisjonile⁴. Rakendusmäärus ja seonduvad vormid võimaldasid võtta kiiresti kasutusele teavitamispõhise täitmise tagamise korra.

Komisjon on astunud alates määruse jõustumisest mitmeid samme, et tagada sidusrühmadele suurem läbipaistvus ja suunised, nagu on kirjeldatud täpsemalt allpool.

² [Multiple Mixed Framework Contract for the Provision of Expert Consultancy Services and Studies in the Context of Investigations and Enforcement Related to Foreign Subsidies](#) (Mitmekordne kombineeritud struktuuriga leping ekspertide nõustamisteenuste osutamiseks ja uuringute tegemiseks seoses välisriigi subsidiumidega seotud uurimiste ja täitemeetmetega) (COMP/2023/OP/0017).

³ Määruse läbivaatamisega seoses korraldatud avaliku konsultatsiooni „Välisriigi subsidiumid – läbivaatamisaruanne“ [kokkuvõttev aruanne](#) portaalis „Avaldage arvamust!“.

⁴ Rakendusmääruse I lisa sisaldab vormi FS-CO koondumisest teatamiseks vastavalt määrusele ja II lisa vormi FS-PP riigihankemenetluse raames teatamiseks vastavalt määrusele. Rakendusmäärus hõlmab ka norme toimikule juurdepääsu ja konfidentsiaalse teabe kohta, läbipaistvusnõudeid ja norme tähtaegade arvutamiseks, samuti komisjoni algatatavaid uurimismenetlusi, sealhulgas uurimisaluse ettevõtja poolse kohustuste pakkumise menetluslikke üksikasju.

2024. aasta juulis, aasta pärast määruse kohaldamise algust, avaldati komisjoni talituste töödokument,⁵ milles esitati esialgsed selgitused määruse põhimõistete kohta. Töödokument sisaldab määruse oluliste mõistete esialgseid tõlgendusi ja eelkõige tegureid, mida tuleb arvesse võtta moonutuse olemasolu hindamisel, ning tasakaalu hindamisel kohaldatavat metoodikat.

Komisjoni talitused ajakohastavad korrapäraselt määrust puudutavate küsimuste ja vastuste rubriiki komisjoni veebisaidil⁶. Ajakohastamisel vaadeldakse praktikas korduvalt esile kerkinud probleeme. Vastustes antakse mitmesugustel teemadel lisasuuniseid, sealhulgas menetluslike ja jurisdiktsiooniga seotud aspektide kohta (nagu teatamiskohustused, rakendusmääruse kohased erandid, künnise arvutamine ja välisriigi rahalised toetused).

2026. aasta jaanuaris avaldas komisjon määrust käsitlevad suunised, mis on oluline verstapost sidusrühmade jaoks prognoositavuse ja läbipaistvuse suurendamisel⁷. Neis sidusrühmadele mõeldud suunistes käsitletakse välisriigi subsidiumide põhjustatud siseturu moonutuste hindamist, tasakaalu hindamist ja komisjoni sekkumisvolitusi selliste koondumiste või riigihankemenetluste puhul, mis jäävad allapoole kehtestatud künniseid.

Peale selle avaldab komisjon korrapäraselt teavet juhtumite kohta, määrusekohaste põhjalike uurimiste lõpetamisel tehtud otsuste mittekonfidentsiaalseid versioone (ja põhjalike uurimiste algatamise otsuste kokkuvõtteid) ning ülevaateid, mis käsitlevad määrusega seotud poliitilist arengut (nt lühiülevaade määruse täitmise tagamise esimesest 100 päevast,⁸ määrust käsitlevad suunised⁹) ja komisjoni praktikat (nt lühiülevaade esimesest lõplikust kohustuste võtmise otsusest, mis võeti vastu määruse koondumisi käsitleva peatüki alusel seoses juhtumiga FS.100011¹⁰). Lisaks on konkurentsi peadirektoraadil koondumismenetluste jaoks spetsiaalne välisriigi subsidiumide määruse register, mis suurendab läbipaistvust ja mille kaudu teavitatakse üldsust poolleiolevatest koondumisjuhtumitest, mida menetletakse määruse alusel, pärast seda, kui nendest on ametlikult teatatud¹¹.

Komisjoni talitused suhtlevad spetsiaalse riiklike kontaktpunktide võrgustiku ja komisjoni eksperdirühmade kaudu ka liikmesriikidega ning mitmesugustel määrusega seotud

⁵ Komisjoni talituste töödokument „[Initial clarifications on the application of Article 4\(1\), Article 6 and Article 27\(1\) of Regulation \(EU\) 2022/2560 on foreign subsidies distorting the internal market](#)” (Esialgsed selgitused siseturu moonutavaid välisriigi subsidiume käsitleva määruse (EL) 2022/2560 artikli 4 lõike 1, artikli 6 ja artikli 27 lõike 1 kohaldamise kohta), SWD(2024) 201 final.

⁶ Konkurentsi peadirektoraadi veebisait, [küsimused ja vastused välisriigi subsidiumide määruse kohta](#). Siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd peadirektoraadi veebisait, [küsimused ja vastused välisriigi subsidiumide määruse kohta](#).

⁷ Komisjoni teatis „[Suunised Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse \(EL\) 2022/2560 \(mis käsitleb siseturu moonutavaid välisriigi subsidiume\) teatavate sätete kohaldamise kohta](#)“, C(2026) 42 final.

⁸ „[The Foreign Subsidies Regulation – 100 days since the start of the notification obligation for concentrations](#)“ (Välisriigi subsidiumide määrus – 100 päeva pärast koondumisest teatamise kohustuse algust), *Competition FSR brief*, nr 1, veebruar 2024.

⁹ „[Guidelines on the implementation of the Foreign Subsidies Regulation \(„FSR Guidelines“\) – Shedding light on key concepts](#)“ (Suunised välisriigi subsidiumide määruse rakendamise kohta – põhimõistete selgitused), *Competition FSR brief*, nr 1, märts 2026.

¹⁰ „[The e&/PPF Telecom case – Interference on the foreign subsidies line to the EU](#)“ (Juhtum e&/PPF Telecom – sekkumine seoses ELi suunatud välisriigi subsidiumidega), *Competition FSR brief*, nr 1, detsember 2025.

¹¹ Siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd peadirektoraat uurib praegu võimalusi suurendada riigihankemenetluste läbipaistvust, tagades samal ajal riiklike riigihankemenetluste konfidentsiaalsuse.

teemadel korraldatavatel konverentsidel ka sidusrühmadega, nagu õiguspraktikud ja ettevõtjate ühendused, millega suurendatakse veelgi selgust komisjoni praktika osas.

2.1.2. Läbivaatamise tulemused

Komisjoni tegevus määruse kohta lisasuuniste andmisel kiideti heaks ja sellesse suhtutakse soosivalt. Ometi selgusid läbivaatamise käigus valdkonnad – eelkõige mitu määruse põhimõistet ja analüütilise raamistiku kohaldamine üksikjuhtudel –, kus sidusrühmade meelest on vaja suuremat õiguskindlust. Allpool on esitatud mõned näited.

Seoses kolmanda riigi ametiasutuselt saadava välisriigi rahalise toetuse mõistega määruse artiklis 3 tunnistavad sidusrühmad, et see mõiste tuleb määratleda laialt, et hõlmata mitmesugused meetmed potentsiaalselt moonutavate subsiidiumide avastamiseks. Tagasisidest on siiski näha ka seda, et selle mõiste lai määratlus on probleemiks, kui ettevõtjad peavad koguma välisriigi rahalise toetuse kohta teavet mitmes jurisdiktsioonis ja otsustama, kas sellest tuleb seoses määrusekohase eelneva teatamisega aru anda.

Mis puudutab moonutuste hindamist määruse artikli 4 alusel, siis sidusrühmade sõnul on raske prognoosida, kuidas seda kontseptsiooni konkreetsetel juhtudel kohaldatakse. Seda ebakindlust süvendas väidetavalt asjaolu, et komisjoni otsustuspraktika oli aruande koostamisega seoses korraldatud konsultatsioonide ajal piiratud.

Kõige tõenäolisemalt siseturгу moonutavate välisriigi subsiidiumide kohta, millele on osutatud määruse artiklis 5, märkisid sidusrühmad, et ehkki tegemist on kasulike näitajatega, püsib teatav ebakindlus seoses subsiidiumidega, mis „otseselt hõlbustavad koondumist“ või võimaldavad esitada „põhjendamatult soodsaid pakkumusi“.

Mis puudutab määruse artikli 6 kohast tasakaalu hindamist, siis sidusrühmadel on hea meel, et seda on võimalik määruse alusel teha. Selle praktilist tähtsust peetakse siiski piiratuks, kuna näiteid selle kohta, kuidas komisjon tasakaalu hindamist praktikas kohaldab, veel ei ole.

2.2. Määruse täitmise tagamise esimestest aastatest on näha, et määrus täidab oma eesmärgi

Komisjon tagab määruse täitmise kolme peamise menetluse kaudu:

- a) **tingimuslik eelteatamine koondumiste puhul**, kus vähemalt üks ühinevatest ettevõtjatest, omandatav ettevõtja või ühissettevõtte on asutatud liidus ja selle kogukäive liidus on vähemalt 500 miljonit eurot ning koondumise osalised on saanud kokkuleppe sõlmimisele, avaliku pakkumise väljakuulutamisele või aktsiate kontrollpaki omandamisele eelnenud kolme aasta jooksul välisriigi rahalist toetust kokku üle 50 miljoni euro;
- b) **tingimuslik eelteatamine riigihankemenetluste puhul**, kus lepingu hinnanguline maksumus on vähemalt 250 miljonit eurot – või vähemalt 125 miljonit eurot, kui tegemist on osadeks jagatud riigihankega – ning pakkuja ja tema peamised alltöövõtjad või tarnijad on saanud teatamisele eelnenud kolme aasta jooksul välisriigi rahalist toetust kokku vähemalt 4 miljonit eurot. Kui riigihankes osalejad on saanud välisriigi rahalist toetust vähem kui 4 miljonit eurot, tuleb siiski esitada deklaratsioon;
- c) **ex officio menetlus** kõigi muude turuolukordade jaoks, mille puhul komisjon võib alustada uurimist omal algatusel.

Kokkuvõttes on määruse täitmise tagamise esimestest aastatest näha, et määrus täidab oma eesmärgi ja toimib praktikas hästi. Määrust peetakse tõhusaks vahendiks, millega on kaotatud enne määruse vastuvõtmist eksisteerinud õiguslik lünk. Lisaks leitakse, et eesmärk tagada siseturul võrdsed tingimused on õiguspärane ja proportsionaalne. Määruse täitmise tagamine on alates määruse kohaldamise algusest pidevalt paranenud ning komisjon on saanud määruse sisuliste ja menetlussätete kohaldamisel väärtuslikke kogemusi.

2.2.1. Ex officio uurimised

2.2.1.1. Teave juhtumite kohta

Komisjon hindab pidevalt, kas on piisavalt tõendeid, et alata *ex officio* uurimine, tuginedes oma analüüsile, sidusrühmadelt saadud teabele ja/või turuteabe analüüsile.

Käesoleva aruande avaldamise ajaks oli komisjon algatanud kooskõlas määruse artikli 10 lõikega 3 põhjaliku uurimise seoses kahe juhtumiga:

- a) **Juhtum FS.100068 – Nuctech.** Komisjon algatas 11. detsembril 2025 põhjaliku uurimise, et hinnata, kas Nuctech saab ohutuvastussüsteemide tootmisel ja müümisel ning seonduvate teenuste osutamisel liidus kasu välisriigi subsideidumidest, mis võivad moonutada siseturgu. Võimalikud välisriigi subsideidumid hõlmasid toetusi ning maksusoodustusi ja soodusrahaastamist, mis võisid parandada Nuctechi konkurentsiseisundit siseturul ja mõjutada negatiivselt konkurentsi¹². Juhtum algatati 2024. aasta aprillis, kui võeti vastu otsus, milles nõuti, et Nuctech alluks määruse artikli 14 lõike 3 kohastele kontrollidele (edaspidi „kontrolliotsus“).
- b) **Juhtum FS.100143 – Goldwind.** Komisjon algatas 3. veebruaril 2026 põhjaliku uurimise, et hinnata Goldwindi tegevust tuuleturbiinide tootmisel ja müümisel ning seonduvate teenuste osutamisel ELis. Võimalikud välisriigi subsideidumid hõlmasid toetusi, maksusoodustusi ja laenude vormis soodusrahaastamist. Komisjonil on esialgne kahtlus, et need välisriigi subsideidumid võisid parandada Goldwindi konkurentsiseisundit siseturul ja mõjutada negatiivselt konkurentsi¹³.

2.2.1.2. Läbivaatamine liidu kohtutes

Ex officio uurimiste raames on liidu kohtutel palutud mõni komisjoni uurimistoiming läbi vaadata:

- a) **Kohtuasi T-284/24 – Nuctech.** Nuctech esitas 2024. aasta mais Üldkohtule hagi komisjoni kontrolliotsuse tühistamiseks¹⁴. Samal ajal taotles Nuctech ajutiste meetmete võtmist, et peatada komisjoni kontrolliotsuse kohaldamine kuni põhimenetluse tulemuse selgumiseni¹⁵. Üldkohtu president lükkas 2024. aasta augustis ajutiste meetmete taotluse tagasi,¹⁶ mida Euroopa Kohtu asepresident

¹² [Kokkuvõtlik teade põhjaliku uurimise algatamise kohta juhtumis FS.100068 – NUCTECH vastavalt määruse \(EL\) 2022/2560 artikli 10 lõike 3 punktile d](#) (ELT C, C/2026/545).

¹³ [Kokkuvõtlik teade põhjaliku uurimise algatamise kohta juhtumis FS.100143 – Goldwind vastavalt määruse \(EL\) 2022/2560 artikli 10 lõike 3 punktile d](#) (ELT C, C/2026/1120).

¹⁴ Kohtuasi T-284/24, Nuctech Warsaw ja Nuctech Netherlands vs. komisjon, ELT C, C/2024/4107, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4107/oj>.

¹⁵ Kohtuasi T-284/24 R, Nuctech Warsaw Company Limited Sp. z o.o. ja Nuctech Netherlands BV vs. komisjon, ECLI:EU:T:2024:564.

¹⁶ Kohtuasi T-284/24 R, Üldkohtu presidendi 12. augusti 2024. aasta määrus, ELT C, C/2024/5824, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/5824/oj>.

kinnitas 2025. aasta märtsis apellatsiooniasutuses¹⁷. Käesoleva aruande koostamise ajal oli kontrolliotsuse tühistamise hagi menetlemine Üldkohtus veel pooleli.

- b) **Kohtuasi T-335/26 – Goldwind.** 2026. aasta mais esitas Goldwind Üldkohtule tühistamishagi, vaidlustades komisjoni teabenõude,¹⁸ ja taotles ajutiste meetmete võtmist, et peatada selle kohaldamine¹⁹. Teabenõue oli osa põhjalikust uurimisest, mis oli algatatud seoses Goldwindi tegevusega ELi tuuleenergiasektoris juhtumi FS.100143 raames. Käesoleva aruande koostamise ajal oli mõlema taotluse menetlemine Üldkohtus veel pooleli.

2.2.1.3. Läbivaatamise tulemused

Ex officio menetlus võimaldab komisjonil hinnata ja käsitleda potentsiaalselt moonutavaid välisriigi subsideid, mis mõjutavad mis tahes turuolukorda ja majandustegevust siseturul. Läbivaatamise tulemused osutavad sellele, et *ex officio* uurimise mehhanism toimib nagu ette nähtud ja et asjaomaste sätetega on loodud tõhus raamistik, et taotleda määruse eesmärki tagada siseturul võrdsed tingimused.

Ehkki käimasolevate uurimiste tulemused ei ole veel teada, on määrus võimaldanud komisjonil tegutseda, tuginedes piisavatele tõenditele siseturgu moonutavate välisriigi subsideidide kohta. Määruse puudumisel ei oleks komisjon saanud neid uurimisi korraldada ega hinnata, kas moonutused siseturul olid tingitud välisriigi subsideididest. Sidusrühmadelt saadud tagasiside osutab ebakindlusele *ex officio* uurimiste kestuse osas. Määruse täitmise tagamise esimestel aastatel saadud kogemused näitavad, et uurimiste kestus varieerub ja et uurimine kestab kauem eelkõige neil juhtudel, kui uurimise all olevatel ettevõtjatel kulub nõutud teabe esitamiseks rohkem aega. Mõnel juhul mõjutavad uurimise kestust ka ELi kohtutele esitatud hagi.

2.2.2. Teatamine koondumistest

2.2.2.1. Teave juhtumite kohta

Koondumisest eelneva teatamise kohustus hakkas kehtima 13. oktoobril 2023 ja 31. maiks 2026 oli komisjon saanud 273 ametlikku teatist. Neist juhtumitest 247 lõpetati pärast esialgset läbivaatamist, neli võeti esialgse läbivaatamise etapis tagasi ja 19 puhul on esialgne läbivaatamine alles pooleli.

Kolme juhtumi puhul algatas komisjon põhjaliku uurimise:

- a) **Juhtum FS.100011 – e& / PPF Telecom.** See juhtum hõlmas Tšehhis, Bulgaarias, Ungaris, Serbias ja Slovakkias tegutseva telekommunikatsiooniperaatori PPF Telecom Groupi (v.a tegevus Tšehhis) omandamist Araabia Ühendemiraatides asuva operaatori Emirates Telecommunications Group (e&) poolt. Komisjon tegi kindlaks piiramatut riigigarantii, toetuste ja laenude vormis antud välisriigi subsideid ja leidis, et need võivad pärast tehingut ühinenud üksuse tasandil konkurentsi moonutada. Selle mure lahendamiseks kohustusid pooled kaotama riigigarantii ning hoidma e& ja sihtettevõtja tegevuse ELis lahus.. Kohustuste võtmise otsuse lõplik

¹⁷ Kohtuasi C-720/24 P(R), Euroopa Kohtu asepresidendi 21. märtsi 2025. aasta määrus, ECLI:EU:C:2025:205.

¹⁸ Kohtuasi T-335/26, Goldwind Science & Technology vs. komisjon, põhikohtuasi, 29. mail 2026 esitatud hagiavaldus.

¹⁹ Kohtuasi T-335/26 R, Goldwind Science & Technology vs. komisjon, ajutiste meetmete taotlus, esitatud 29. mail 2026.

mittekonfidentsiaalne versioon on avaldatud konkurentsi peadirektoraadi veebisaidil²⁰.

- b) **Juhtum FS.100156 – ADNOC/Covestro.** See juhtum hõlmas Saksamaa kemikaalitootja Covestro omandamist Abu Dhabi National Oil Company (ADNOC) poolt. Komisjon leidis, et välisriigi subsidiumid, sealhulgas piiramatu riigigarantii ADNOCile ja Covestro kapitali suurendamine, tekitasid moonutusi nii omandamisprotsessis kui ka omandamisjärgses tegevuses. Pooled kohustused muutma ADNOCi põhikirja, et kaotada riigigarantii ja litsentsida turuosalistele teatavaid Covestro patente. Kohustuste võtmise otsuse esialgne mittekonfidentsiaalne versioon on avaldatud konkurentsi peadirektoraadi veebisaidil²¹.
- c) **Juhtum FS.100253 – JD.COM/CECONOMY.** See juhtum hõlmab tarbeelektronikale ja kodumasinatete spetsialiseerunud Saksa jaemüüja Ceconomy AG omandamist äriühingu JD.com poolt, mis kuulub Hiina kontserni, kes tegutseb Hiinas jaemüügisektoris ja e-kaubanduse platvormi operaatorina. Komisjon leidis esialgse läbivaatamise käigus piisavalt märke välisriigi subsidiumidest, mis moonutavad ELi siseturgu, ning algatas 28. mail 2026 põhjaliku uurimise. Käesoleva aruande koostamise ajal oli põhjalik uurimine alles pooleli.

Komisjon ei kasutanud läbivaatamisperioodil oma määruse artikli 21 lõike 5 kohast õigust nõuda eelnevat teatamist koondumisest, mis jääb allapoole õiguslikke künniseid.

2.2.2.2. Läbivaatamise tulemused

Määruses sätestatud koondumistest teatamise korra rakendamise esimestel aastatel saadud kogemused näitavad, et määrus täidab oma eesmärgi. Läbivaatamise peamised tulemused on esitatud allpool.

Teatiste arv (ligikaudu 100 teatist aastas) ületas komisjoni esialgseid prognoose (määruse ettepanekule lisatud mõjuhinnangus²² prognoositi 30–40 teatist aastas). Komisjon lõpetas pärast esialgset läbivaatamist ligikaudu 97 % teatatud koondumiste käsitlemise, algatamata põhjalikku uurimist. See osakaal on kooskõlas nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määruse (EÜ) nr 139/2004 (kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle) (edaspidi „ühinemismäärus“) alusel läbi vaadatud ja esimeses etapis heaks kiidetud juhtumite osakaaluga²³.

²⁰ [Komisjoni 24. septembri 2024. aasta otsus, milles järeldatakse, et tänu siduvatele kohustustele ei moonuta koondumisel esinevad välisriigi subsidiumid siseturgu \(juhtum FS.100011 – e& / PPF Telecom Group\)](#), C(2024) 6745 final.

²¹ [Provisional non-confidential version of Commission decision of 14.11.2025 on finding that, with the binding commitments the foreign subsidies in the concentration do not distort the internal market \(Case FS.100156 – ADNOC/COVESTRO\)](#) (Komisjoni 14. novembri 2025. aasta otsus, millega järeldatakse, et tänu siduvatele kohustustele ei moonuta koondumisel esinevad välisriigi subsidiumid siseturgu (juhtum FS.100156 – ADNOC/COVESTRO) (esialgne mittekonfidentsiaalne versioon)), C(2025) 7800 final/2.

²² [Komisjoni talituste töödokument „Impact Assessment Accompanying the Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on foreign subsidies distorting the internal market“](#) (Mõjuhinnang, mis on lisatud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus siseturgu moonutavate välisriigi subsidiumide kohta).

²³ Komisjoni veebisaidil avaldatud ametliku statistika kohaselt on selliste juhtumite osakaal, mis tunnistati ühinemismääruse kohase uurimise esimeses etapis kooskõlas selle määruse artikli 6 lõike 1 punktiga b ilma kohustusteta siseturuga kokkusobivaks, jäänud viimasel viiel aastal igal aastal vahemikku 93–99 %.

Käesoleva aruande avaldamise ajaks oli komisjon algatanud põhjaliku uurimise kolme koondumise puhul. Kaks neist kiideti tingimuslikult heaks pärast seda, kui teatise esitajad olid nõustunud võtma kohustusi, et kõrvaldada välisriigi subsideerimise põhjustatavad võimalikud turumoonutused. Ühe koondumise põhjalik uurimine oli veel pooleli.

Määrus on võimaldanud komisjonil kontrollida koondumisi, teha kindlaks, kas koondumiste puhul esineb välisriigi subsideerimise, mis põhjustavad või võivad põhjustada siseturul moonutusi, ning tegeleda nendega, rakendades määruses sätestatud regulatiivset protsessi. Kaks juhtumit, mis lõpetati kohustuste võtmisel, osutavad määruse tähtsusele võrdsete tingimuste säilitamisel ja annavad omandajatele märku, et kuigi liit on jätkuvalt avatud investeringutele, kontrollitakse investeringute puhul välisriigi subsideerimise olemasolu, tagamaks, et need ei moonuta siseturgu.

Sidusrühmad leiavad, et ELis saadava käibe künnis on selge ja asjakohane meede asjaomaste tehingute kindlaksmääramiseks. Samuti kiitsid nad heaks määruses ühisettevõtete suhtes rakendatava lähenemisviisi, kus käibe arvutatakse ühisettevõtte enda, mitte selle emettevõtjate käibe alusel,²⁴ mis on kaasa toonud teatamisele kuuluvate tehingute arvu vähenemise võrreldes ühinemismäärusega.

Täitmise tagamise esimestest aastatest on selgelt näha, kui väärtuslik on teatamiseelne suhtlemine juhtumeid menetlevate komisjoni töörühmadega, mida teatise esitajad laialdaselt teevad ja toetavad. Sidusrühmad on kiitnud nende töörühmade reageerimisvõimet, mis suurendab teatamisprotsessi selgust ja tõhusust. Samuti valmistavad sidusrühmadele heameelt rakendusmääruse alusel aruandluskohustustest tehtavad erandid ja võimalus taotleda komisjonilt teatava teabe puhul vabastust.

Läbivaatamise tulemustest on näha ka kaks peamist sidusrühmadele muret valmistavat küsimust. Esimene on seotud välisriigi rahalist toetust käsitlevate andmete kogumisega, mida ettevõtjad peavad tegema enne teatamist. Sidusrühmade meelest on see ressursimahukas ja kogutav teave ei pruugi olla moonutuste ohu kindlakstegemisel asjakohane. Teine mure on seotud ebakindlusega, mida tajutakse seoses komisjoni sekkumisvõimetega, mida peetakse tehingute planeerimisel ja riskihindamisel potentsiaalselt häirivaks, olenemata nende õiguspärasest eesmärgist hõlmata künnisest allapoole jäävad koondumised, mille puhul võib esineda moonutavaid välisriigi subsideerimise.

2.2.3. Teabe esitamine riigihankemenetlustes

2.2.3.1. Teave juhtumite kohta

Määruse 4. peatüki kohaselt peavad ettevõtjad esitama teatise või deklaratsiooni välisriigi rahalise toetuse kohta, kui nad osalevad suures riigihankes, eriti kui lepingu hinnanguline maksumus ületab 250 miljonit eurot – või 125 miljonit eurot, kui tegemist on osadeks jagatud riigihankega – ja ettevõtja on eelneva kolme aasta jooksul saanud välisriigi rahalist toetust kokku vähemalt 4 miljonit eurot kolmanda riigi kohta.

Alates teatamiskohustuse algusest 13. oktoobril 2023 kuni 31. maini 2026 sai komisjon ettevõtjatelt 863 riigihankemenetluse raames 5 150 esildist, sealhulgas 4 293 deklaratsiooni, 733 teatist ja 124 eelteatist. Komisjon algatas nende juhtumitega seoses neli põhjalikku uurimist, millest üks lõppes lõpliku kohustuste võtmise otsusega ja kolm lõpetati pärast seda, kui ettevõtjad olid riigihankemenetlusest loobunud:

²⁴ Ühisettevõtte enda käivet peetakse paremaks iseseisva majandustegevuse (ja mitte üksnes abitegevuse) näitajaks.

- a) **Juhtum FSP.100147 – raudteeveeremi tarnimine Bulgaarias.** Komisjon algatas 16. veebruaril 2024 põhjaliku uurimise, et hinnata, kas ettevõtja CRRC Qingdao Sifang, mis kuulub Hiina riigile kuuluvasse kontserni CRRC, sai välisriigi subsidiume, mis võimaldasid tal esitada Bulgaaria raudteeprojekti jaoks põhjendamatult soodsa pakkumuse. 26. märtsil 2024, pärast seda, kui ettevõtja oli hankemenetlusest loobunud, lõpetati juhtum ilma määruse artikli 31 kohast lõplikku otsust vastu võtmata.
- b) **Juhtumid FSP.100151 ja FSP.100154 – päikeseelektripargi projekteerimine, ehitamine ja käitamine Rumeenias.** Komisjon algatas 3. aprillil 2025 kaks põhjalikku uurimist, et hinnata, kas i) Shanghai Electric UK Ltd. ja Shanghai Electric Hong Kong International Engineering Company ning ii) kontserni ENEVO liige LONGi Solar Technologie Consortium olid saanud päikeseelektripargi projekteerimiseks, ehitamiseks ja käitamiseks Rumeenias algatatud avatud riigihankemenetluses potentsiaalselt moonutavaid subsidiume. 7. juunil 2024, pärast seda, kui ettevõtjad olid hankemenetlusest loobunud, lõpetati mõlemad juhtumid ilma määruse artikli 31 kohast lõplikku otsust vastu võtmata.
- c) **Juhtum FSP.103117 – Portugali Lissaboni metroo lilla liini projekteerimine ja ehitamine, vagunite hankimine ja hooldusteenused.** 21. aprillil 2026 kiideti tingimuslikult heaks ettevõtja Mota-Engil Engenharia e Construção, S.A. (edaspidi „Mota-Engil“) juhitud konsortsiumi esitatud pakkumus. Menetlus puudutas Metropolitano de Lisboa E.P.E. avatud riigihankemenetlust „Lissaboni metroo lilla liini projekteerimine ja ehitamine, vagunite hankimine ja hooldusteenused“. Mota-Engili pakkumuses tugineti kontserni CRRC kuuluvale ettevõtjale Portugal CRRC kui peamisele alltöövõtjale veeremi tarnimisel ja sellega seotud teenuste osutamisel. Komisjon leidis tõendeid selle kohta, et valitsuse toetuste, maksumeetmete ja riigihankelepingute alusel makstud hüvitiste vormis oli saadud välisriigi subsidiume, mis ületasid käivet, mis oleks saadud konkurentsipõhise, läbipaistva ja mittediskrimineeriva menetluse käigus, ja mis võimaldasid ettevõtjal Portugal CRRC esitada Mota-Engili juhitud konsortsiumile soodsa pakkumuse ja seejärel konsortsiumil esitada põhjendamatult soodsa pakkumuse, mistõttu need subsidiumid moonutasid konkurentsi riigihankemenetluses. Probleemi lahendamiseks kohustus Mota-Engil asendama ettevõtja Portugal CRRC kogu lepingu täitmise perioodiks Poola ettevõtjaga Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz Spółka Akcyjna. Käesoleva aruande avaldamise ajaks ei olnud kohustuste võtmise otsuse lõplikku mittekonfidentsiaalset versiooni veel avaldatud.

Lisaks nendele põhjalikele uurimistele tunnistas komisjon kaks pakkumust nõuetele mittevastavaks, kuna esitatud teave oli mittetäielik:

- a) **Juhtumid FSP.101606 ja FSP.101626 – otsused, millega kuulutatakse pakkumus nõuetele mittevastavaks.** Otsused puudutasid juhtumit FSP.101606, mis hõlmas pakkumust pikamaatunneli ehitamiseks Poolas, ja juhtumit FSP.101626, mis hõlmas pakkumust arvutite ja tööjaamade tarnimiseks Prantsusmaal. Mõlema juhtumi puhul tegi komisjon otsuse, millega kuulutati asjaomaste ettevõtjate esitatud teave mittetäielikuks ja nõuti, et nad esitaksid kümne tööpäeva jooksul täieliku teatise. Kuna kummalgi juhul teatist ettenähtud tähtajaks ei täiendatud, tegi komisjon 2025. aasta märtsis otsused, millega tunnistati mõlemad pakkumused nõuetele mittevastavaks. Avaliku sektori hankijad lükkasid nõuetele mittevastavad pakkumused tagasi ja mõlemad ettevõtjad jäeti riigihankemenetlusest välja.

Komisjonil on määruse artikli 29 lõike 8 kohaselt õigus nõuda riigihankemenetluses eelteatist välisriigi rahalise toetuse kohta ka juhul, kui asjaomased künnised ei ole ületatud. Komisjon kasutas läbivaatamisperioodil seda õigust esimest korda:

- a) **Juhtum FSP.103175 – eelteatise taotlus.** Taotlus esitati 2025. aasta novembris ja see hõlmas kaht riigihankemenetlust, mis olid algatatud mitme kiirteelõigu ehitamiseks Horvaatias. Kuna ettevõtja, kes oleks pidanud esitama eelteatise, ei olnud oma aruandekohustust täitnud, nõudis asjaomane avaliku sektori hankija kooskõlas määruse artikli 29 lõikega 3, et ettevõtja esitaks puuduva teatise. Lõpuks tunnistas avaliku sektori hankija pakkumuse „vastuvõetamatuks, sobimatuks ja tehniliselt kõlbmatuks“ ning jättis ettevõtja menetlusest kõrvale.

2.2.3.2. Läbivaatamise tulemused

Määruse täitmise tagamise esimestest aastatest on näha, et raamistik täidab oma eesmärgi, kuid kasulik oleks seda edasi täiustada.

Süsteem on osutunud tõhusaks: selles on käsitletud oodatust rohkem esildisi, ent tehtud põhjalik läbivaatamine ainult piiratud arvul juhtudel. Põhjalike uurimiste, nõuetele mittevastavuse juhtumite ja ühe eelteatise esitamise taotluse kõrval oli määrusel heidutav mõju, mis väljendus selles, et ettevõtjad, kes ei soovinud saadud välisriigi rahalise toetuse kohta teavet jagada, loobusid riigihankemenetlustest, mis edendas õiglasemat konkurentsi.

Hoolimata menetlusraamistiku keerukusest on komisjon pidanud kinni lühikestest tähtaegadest ja viinud esialgsed läbivaatamised lõpule 20 tööpäeva jooksul. Sidusrühmad on selle üle rõõmistanud, kuna see on tugevdanud ettevõtjate õiguskindlust ja toetanud hankemenetluste sujuvat läbiviimist. Peale selle on leidnud laialdast heakskiitu komisjoni järjekindlad suunised liikmesriikidele ning korrapärane ja konstruktiivne suhtlemine sidusrühmadega, mis suurendab selgust ja edendab koostööd raamistiku rakendamisel.

Siiski on veel probleeme, eelkõige seoses lünkadega avaliku sektori hankijate teadlikkuses ja sellega, et ettevõtjad ei täida oma teatamiskohustust. Võrreldes andmebaasis Tenders Electronic Daily (TED)²⁵ avaldatud suuri hankemenetlusi ja hankemenetlusi, mis hõlmavad vähemalt üht määruse kohaldamisalasse jäävat pakkumust, on näha, et nõuete täitmine aja jooksul väheneb. Pärast määrusekohase teavitamise märkimisväärset suurenemist 40 %-lt 70 %-le kahel esimesel määruse täitmise tagamise aastal vähenes nõuete täitmine 2025. aasta lõpus 45 %-le.

Lisaks kuulub sidusrühmade tõstatatud peamiste probleemide hulka ettevõtjate halduskooormus, mis on sidusrühmade sõnul tingitud ulatuslikest aruandluskohustustest, keerukatest aruandluskünnistest ja esitamismvormidest. Raskuste tõttu välisriigi rahalise toetuse kindlaksmääramisel ja sellest teatamisel on esitatud teave sageli ebatäielik, mistõttu komisjon peab koguma puuduvad andmed esialgse läbivaatamise käigus. Lühikesed tähtajad, mille järgimist raskendab tähtaja peatamise mehhanismi puudumine, muudavad hindamise pingeliseks, eriti keerukate juhtumite puhul.

Kuigi suuniste andmisel ja läbipaistvuse suurendamisel on tehtud edusamme, märgivad sidusrühmad jätkuvalt, et on vaja sihipäraselt parandada ja lihtsustada praegust raamistikku ning edendada läbipaistvust, et toetada järjepidevamat täitmise tagamist ja suuremat prognoositavust.

²⁵ [TED – ELi hanked, Euroopa Liidu teataja kaasanne.](#)

2.3. Kolmandate riikide subsiidiumikontrolli süsteemidega seotud suundumused

Vastavalt määruse artikli 52 lõikele 2 peab komisjon läbivaatamise raames esitama aruande, mis käsitleb kolmandate riikide subsiidiumikontrolli süsteemidega seotud suundumusi rahvusvahelistes suhetes.

Seepärast hinnati neid suundumusi määruse läbivaatamisega seoses tehtud uuringu käigus. Hindamise tulemused on üksikasjalikumalt esitatud aruandele lisatud komisjoni talituste töödokumendis.

Kokkuvõttes selgus kõnealuste suundumuste läbivaatamisel, et kolmandate riikide subsiidiumikontrolli süsteemides ei ole pärast määruse vastuvõtmist olulist arengut toimunud. Seetõttu on määrus jätkuvalt asjakohane, et kõrvaldada välisriigi subsiidiumide põhjustatud siseturu moonutused, mille eest liidu tavapärased kaubanduse kaitsemehhanismid ei kaitse.

Siiski on endiselt oluline neid suundumusi pidevalt jälgida, eriti pidades silmas kolmandate riikide arenevat tööstuspoliitikat ja võimalikke tulevase reforme rahvusvahelisel tasandil.

3. MÄÄRUSE TÕHUSUSE HINDAMINE

Läbivaatamise tulemused osutavad sellele, et määruse üldeesmärk on endiselt asjakohane, ja laialdaselt on teada, et määrus aitab kaasa võrdsete tingimuste säilitamisele siseturul.

Sidusrühmad teatasid vajadusest suurendada õiguskindlust ja selgust määruse sisuliste mõistete osas, mida tavaliselt seostatakse uue õigusraamistiku rakendamisega. Komisjon kasutab määruse mõistete selgitamiseks mitut viisi, näiteks avaldas ta hiljuti määrust käsitlevad suunised, ent ta avaldab ka põhjalike uurimiste lõpetamisel tehtavate lõplike otsuste mittekonfidentsiaalsed versioonid, ajakohastab korrapäraselt määrust käsitlevaid küsimusi ja vastuseid ning avaldab määrust käsitlevaid lühiülevaateid. Komisjon pühendub sellele tööle ka tulevikus. Komisjon eeldab, et määrusega hõlmatud juhtumite käsitlemise praktika täienemine toob sidusrühmadele rohkem selgust ja aitab paremini mõista määruse konkreetseid mõisteid.

Komisjon jätkab ka määruseteemalist suhtlust sidusrühmade ja liikmesriikide ametiasutustega.

Läbivaatamise tulemuste põhjal ei vaja määrus struktuurseid muutusi.

Kooskõlas komisjoni prioriteetidega aastateks 2024–2029 analüüsiti läbivaatamisel ka rakendamisprotsessiga kaasnevat halduskoormust ettevõtjatele, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele.

3.1. *Ex officio* menetlus

Läbivaatamine näitas, et määrusekohase *ex officio* menetluse rolli ja eesmärki tunnustatakse laialdaselt.

Hiljutine põhjaliku uurimise algatamine kahe *ex officio* juhtumi puhul kooskõlas määruse artikli 10 lõikega 3 võimaldab saada lisateavet lähenemisviisi kohta, mida komisjon rakendab potentsiaalselt moonutavate välisriigi subsiidiumide hindamisel.

Seoses sidusrühmade väljendatud murega *ex officio* uurimiste kestuse pärast märgib komisjon, et uurimiste kestus sõltub suuresti juhtumite keerukusest, täiendavate kaebuste esitamisest liidu kohtutele ja uurimise all olevate ettevõtjate koostöö tasemest.

Seda arvesse võttes leiab komisjon, et *ex officio* menetlusega seoses ei ole vaja astuda ühtki viivitamatut sammu. Komisjon jätkab pühendunult selle menetluse täielikku kasutamist, kui see on vajalik tagamaks, et moonutavad välisriigi subsiidiumid ei kahjusta siseturгу,

ELi konkurentsivõimet ega majandusjulgeolekut. Komisjon jätkab jõupingutusi, et suurendada läbipaistvust ja anda lisateavet *ex officio* juhtumite puhul rakendatava lähenemisviisi kohta kooskõlas käesolevas aruandes ja sellele lisatud komisjoni talituste töödokumendis kirjeldatud tavadega.

3.2. Teatised koondumiste puhul

Nagu läbivaatamine kinnitas, on koondumiste puhul rakendatav eelneva teatamise kord endiselt oluline määruse täitmise tagamise vahend, mis võimaldab komisjonil teha kindlaks ja käsitleda moonutavaid välisriigi subsidiume koondumiste kontekstis ja enne nende rakendamist.

Samal ajal võtab komisjon teadmiseks sidusrühmade tagasiside halduskoormuse kohta, mis tuleneb välisriigi rahalist toetust käsitlevate andmete kogumisest määrusekohase koondumistest teatamise jaoks. Selle tagasiside arvessevõtmiseks võib komisjon kaaluda menetluskorra kohandamist, et vähendada halduskoormust ja hõlbustada nõuete täitmist, säilitades samal ajal määruse tõhususe.

Lisaks pühendub komisjon ka edaspidi määruse täitmise tagamise läbipaistvuse kindlustamisele, sealhulgas küsimuste ja vastuste ajakohastamisele, määruse põhiteemasid käsitlevate täiendavate lühiülevaadete avaldamisele ja juhtumitega seotud teabe õigeaegsele avaldamisele.

3.3. Teatised riigihankemenetlustes

Nagu läbivaatamine kinnitas, on riigihangete puhul rakendatav eelneva teatamise kord määruse oluline osa, mis võimaldab komisjonil teha kindlaks ja käsitleda potentsiaalselt moonutavaid välisriigi subsidiume ka suure maksumusega riigihankemenetlustes. Samal ajal tunduvad täitmise tagamise esimestel aastatel saadud kogemused ja sidusrühmade tagasiside osutavat sellele, et välisriigi rahalisest toetusest teatamisega seotud aruandlusnõuded, eelkõige vormi FS-PP koostamine ja selle jaoks teabe kogumine, võivad põhjustada ettevõtjatele ebaproportsionaalset koormust.

Nende probleemide lahendamiseks võib komisjon kaaluda menetluskorra kohandamist, et vähendada ettevõtjate halduskoormust ja hõlbustada nõuete täitmist, säilitades samal ajal määruse tõhususe.

Samal ajal jätkab komisjon jõupingutusi, et parandada teadlikkust ja nõuete täitmist ning edendada oma täitmise tagamise alase tegevuse läbipaistvust, sealhulgas avaliku sektori hankijatele, ettevõtjatele ja praktikutele suunatud teavitustegevust. Samuti süvendab komisjon veelgi dialoogi liikmesriikidega, vahetades korrapäraselt teavet riiklike kontaktpunktidega ja määruse riigihangete eksperdirühmaga, et tagada kogu liidus ühtne arusaam määrusest tulenevatest kohustustest.

4. KOKKUVÕTE

Määrusel on oluline roll liidu jõupingutustes tegeleda siseturu moonutustega, mida põhjustavad välisriigi subsidiumid. Määruse üldeesmärki need moonutused ära hoida on laialdaselt tunnustatud ja see on endiselt väga asjakohane. Läbivaatamise järeldustes tõstetakse esile määruse tähtsust ning kinnitatakse, et määrus on võimaldanud edukalt käsitleda suure riskiga koondumisi ja riigihankeid, nagu on näha komisjoni praktikast juhtumite käsitlemisel ning määruse 3. ja 4. peatüki alusel vastu võetud lõplikest kohustuste võtmise otsustest, aga ka käesoleva aruande avaldamise ajal alles pooleli olnud uurimistest *ex officio* menetluse alusel.

Võttes arvesse sidusrühmade tagasisidet, võib komisjon kaaluda määruse menetluskorra kohandamist, et vähendada ettevõtjate halduskoormust ja hõlbustada nõuete täitmist, säilitades samal ajal määruse tõhususe.

Komisjon jätkab pühendunult määruse täitmise tagamist, kui see on vajalik, et tagada võrdsed tingimused ja kaitsta siseturgu moonutavate välisriigi subsiidiumide eest.